

Informacja

6/1

Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Zambrowie

za rok 2025

z działań zawartych w Powiatowym Programie
Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych
na lata 2021 -2025

Starostwo Powiatowe Zambrow

RPW/2144/2026
Data: 2026-02-18

Powiatowy Program Poprawy Życia Społecznego i Zawodowego Osób Niepełnosprawnych na lata 2021-2025 Rada Powiatu Zambrowskiego uchwaliła w dniu 15 marca 2021 r. Podstawą do opracowania jest uchwalona 1 sierpnia 1997 r. Karta Praw Osób Niepełnosprawnych i związane z nią akty prawne regulujące sytuację osób niepełnosprawnych, „osób, których sprawność fizyczna, psychiczna lub umysłowa trwale lub okresowo utrudnia, ogranicza lub uniemożliwia życie codzienne, naukę, pracę oraz pełnienie ról społecznych zgodnie z normami prawnymi i zwyczajowymi”¹.

Powiatowy Program Poprawy Życia Społecznego i Zawodowego Osób Niepełnosprawnych służy poprawie i tworzeniu osobom niepełnosprawnym Powiatu Zambrowskiego warunków do samodzielnego uczestnictwa w życiu społecznym i zawodowym oraz wspieraniu integracji społecznej zmierzającej do określenia kierunków działań pomocnych w kształtowaniu pozytywnych postaw społecznych. Ustawy kompetencyjne nakładają na organy administracji rządowej i samorządowej określone obowiązki w celu realizacji tych zadań. Podstawą jednak osiągnięcia wymiernych efektów jest skoordynowanie działań wszystkich zainteresowanych podmiotów.

Realizacja programu w 2025 r. odbywała się w 10 obszarach działania:

- 1) Koordynacja działań zmierzających do zwiększenia dostępu do usług rehabilitacyjnych i pomocowych poprzez rozwój placówek świadczących tego rodzaju usługi oraz uczestnictwo w turnusach rehabilitacyjnych osób niepełnosprawnych.
- 2) Przystosowanie obiektów użyteczności publicznej do potrzeb osób niepełnosprawnych.
- 3) Diagnozowanie środowiska osób niepełnosprawnych w powiecie.
- 4) Zorganizowanie systemu informacji dla osób niepełnosprawnych i ich rodzin.
- 5) Zwiększenie dostępności do świadczeń specjalistycznych i sprzętu rehabilitacyjnego.
- 6) Wyrównanie szans osób niepełnosprawnych na wszystkich szczeblach edukacji.
- 7) Zwiększenie aktywności społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych.
- 8) Dostosowanie ciągów komunikacyjnych dla potrzeb osób niepełnosprawnych.
- 9) Działania zapobiegające społecznemu wykluczeniu osób niepełnosprawnych poprzez wyrównanie szans dostępu do środowiskowego wsparcia, dóbr kultury, sztuki, rekreacji, sportu i turystyki.
- 10) Kształtowanie i rozwijanie świadomości społecznej w zakresie rozwiązywania problemów osób niepełnosprawnych.

Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Zambrowie w 2025 r. udzielała specjalistycznej pomocy dzieciom, młodzieży oraz ich rodzinom i nauczycielom (dyrektorom, pedagogom, psychologom, wychowawcom). Swoją opieką obejmowała 36 placówek oświatowych, do których wliczały się przedszkola, oddziały przedszkolne, szkoły podstawowe, szkołę przysposabiającą do pracy, zasadniczą szkołę zawodową, liceum

¹ Uchwała Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 1 sierpnia 1997 r. Karta Praw Osób Niepełnosprawnych (M.P. z dnia 13.08.1997 r.)

ogólnokształcące, technikum pomoc kierowana jest także do wychowanków Centrum Obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych w Zambrowie oraz Bursy Szkolnej Nr 1 w Zambrowie. Klientami Poradni byli także studenci odbywający tam praktyki zawodowe.

Do zadań placówki należały w szczególności: diagnozowanie, opiniowanie, orzekanie, działalność terapeutyczna, prowadzenie grup wsparcia, udział w pracach interwencji kryzysowej, działalność profilaktyczna, poradnictwo, konsultacje, działalność informacyjno-szkoleniowa.

W roku 2025 Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Zambrowie wydała 446 opinii i zaświadczeń oraz 84 orzeczeń:

OPINIE:

Rodzaj wydanej opinii	Ilość
Wczesnego wspomagania rozwoju dziecka	18
Odroczenia rozpoczęcia spełniania przez dziecko obowiązku szkolnego	7
Dostosowania wymagań edukacyjnych wynikających z programu nauczania do indywidualnych potrzeb edukacyjnych ucznia	68
Udzielenie zezwolenia na indywidualny program lub tok nauki	0
Przyjęcia ucznia szkoły podstawowej do oddziału przysposabiającego do pracy	0
Zezwolenia na zatrudnienie młodocianego w celu przyuczenia do wykonywania określonej pracy lub nauki zawodu	0
Objęcia dziecka pomocą psychologiczno-pedagogiczną w przedszkolu	44
Objęcia dziecka pomocą psychologiczno-pedagogiczną w szkole lub placówce	167
Inne opinie o przebadanych	96
O specyficznych trudnościach w uczeniu się	25
Zindywidualizowana ścieżka kształcenia	4

ORZECZENIA:

Rodzaj wydanego orzeczenia	Ilość
niepełnosprawność intelektualna w stopniu lekkim	26
niepełnosprawność intelektualna w stopniu umiarkowanym lub znacznym	11
z niepełnosprawnościami sprzężonymi	4
zagrożonych niedostosowaniem społecznym	4
niedostosowanych społecznie	0
o potrzebie indywidualnego nauczania	15
o braku potrzeby indywidualnego nauczania	0
o potrzebie indywidualnego obowiązkowego rocznego przygotowania przedszkolnego	3
o braku potrzeby kształcenia specjalnego	0
o potrzebie zajęć rewalidacyjno-wychowawczych	1
o braku potrzeby zajęć rewalidacyjno-wychowawczych	0
z niepełnosprawnością ruchową w tym z afazją	21

Na terenie Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej prowadzone były w roku 2025 terapie dla dzieci i młodzieży: terapia psychologiczna, terapia pedagogiczna, terapia logopedyczna, terapia integracji sensorycznej, terapia wczesnego wspomagania rozwoju dziecka.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Zambrowie ze środków PFRON przekazywanych wg algorytmu w 2025 r. dofinansowało:

- uczestnictwo w turnusach rehabilitacyjnych na sumę **144 050,00 zł**
- zakup sprzętu służącego rehabilitacji na kwotę **55 176,41 zł**,
- zakup przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych na sumę **480 732,04 zł**
- likwidację barier architektonicznych w miejscu zamieszkania, barier w komunikowaniu się i technicznych w miejscu zamieszkania w kwocie **129 795,55 zł**,
- likwidację barier w komunikowaniu się na kwotę **4 865,50 zł**,
- likwidację barier technicznych na kwotę **19 930,05 zł**
- do utrzymania Warsztatów Terapii Zajęciowej w Szumowie ze środków z PFRON w wysokości **1 040 365,00 zł**, Powiat Zambrowski dofinansował ze środków własnych działalność WTZ w wysokości **115 596,00 zł**.

Ponadto w 2025 roku w ramach realizacji programu "Aktywny Samorząd" zawarto umowy na łączną kwotę **290 472,00 zł**, w tym:

- w ramach Modułu II (studenci) na pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym kwotę **85 472,00 zł** (do 31.12.2025 r. wydatkowane **53 247,92 zł**)
- w ramach Modułu I kwotę **205 000,00 zł** (do 31.12.2025 r. wydatkowane **194 286,46 zł**)

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Zambrowie wspierało rodziny z osobą niepełnosprawną i pomagało w kompletowaniu dokumentów w celu uzyskania należnych świadczeń.

Na podstawie podpisanego porozumienia z miastem Łomża o stopniu niepełnosprawności orzeka Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Łomży. W 2025 r. zespół wydał 969 orzeczeń o stopniu niepełnosprawności mieszkańcom Powiatu Zambrowskiego, w tym 861 orzeczeń o stopniu niepełnosprawności osobom dorosłym powyżej 16 roku życia i 108 orzeczeń o stopniu niepełnosprawności osobom, które nie ukończyły 16 roku życia.

W 2019 roku Powiat Zambrowski przystąpił do Systemu obsługi wsparcia finansowego ze środków PFRON, zwanego dalej: „Systemem SOW”, który realizuje Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Zambrowie. Od 2020 roku osoby niepełnosprawne mogą składać wnioski elektronicznie.

Na podstawie art. 44b ust. 1, art. 44 c ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz.U. z 2023 r. poz. 100) oraz § 9 ust. 2 Rozporządzenia Ministra Gospodarki Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 marca 2003 roku w sprawie organizacji oraz trybu działania wojewódzkich i powiatowych społecznych rad do spraw osób niepełnosprawnych (Dz. U. Nr

62, poz. 560) zarządzeniem Starosty Zambrowskiego z dnia 27 czerwca 2011 roku powołano Powiatową Społeczną Radę do Spraw Osób Niepełnosprawnych. Do zakresu działania Społecznej Rady należy w szczególności:

1. inspirowanie przedsięwzięć zmierzających do:
 - a) integracji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych;
 - b) realizacji praw osób niepełnosprawnych;
2. opiniowanie projektów powiatowych programów działań na rzecz osób niepełnosprawnych;
3. ocena realizacji programów;
4. opiniowanie projektów uchwał i programów przyjmowanych przez Radę Powiatu pod kątem skutków dla osób niepełnosprawnych.

W związku z powyższym w 2025 roku odbyło się 9 spotkania Powiatowej Społecznej Rady do Spraw Osób Niepełnosprawnych, na których wydano 9 uchwał.

Powiatowy Urząd Pracy w Zambrowie realizując zadania związane z aktywizacją bezrobotnych i poszukujących pracy nie pozostających w zatrudnieniu swoimi działaniami obejmuje również osoby niepełnosprawne.

Działania Powiatowego Urzędu Pracy w Zambrowie mają na uwadze poszanowanie godności osoby z niepełnosprawnością oraz jej prawa do uczestnictwa we wszystkich sferach życia. Niewątpliwie sytuacja bycia osobą z niepełnosprawnością wśród osób pozostających bez pracy stanowi barierę w interakcjach społecznych i uczestnictwie w życiu zawodowym. Doradcy zawodowi oraz pośrednicy pracy pomagają osobom bezrobotnym niepełnosprawnym zrozumieć specyfikę lokalnego rynku pracy, podnieść motywację, wzmocnić poczucie własnej wartości.

W ewidencji osób niepełnosprawnych na koniec 2025 roku figurowało 55 osób, w tym:

- 48 osób bezrobotnych posiadających orzeczony stopień niepełnosprawności, w tym 20 kobiet,
- 7 osób poszukujących pracy z orzeczonym stopniem niepełnosprawności, w tym 4 kobiety.

Na koniec grudnia 2025r. stopień lekki posiadało 30 osób. Ze stopniem umiarkowanym zarejestrowanych było 21 osób, natomiast 4 osoby posiadały stopień znaczny. 36 osób to mieszkańcy Zambrowa, pozostałe 19 osób zamieszkiwało obszary wiejskie. Najliczniejszą grupę stanowiły osoby w wykształceniu podstawowym i gimnazjalnym- 19 oraz średnim ogólnokształcącym i policealnym - 21. Wykształcenie zasadnicze zawodowe posiadało 14 osób, natomiast wyższe - 1 osoba. Ponadto 7 osób ukończyło szkoły specjalne.

Wśród osób z orzeczeniem przeważali mężczyźni, którzy stanowili 56,4% (31 osób). Biorąc pod uwagę wiek najmniej liczną grupę - 25 osób, stanowiły osoby powyżej 50 roku życia. W wieku 30 - 49 lat zarejestrowanych było 19 osób, natomiast w wieku 50-59 lat – 14 osób. W grupie powyżej 60 lat liczącej 11 osób znaleźli się sami niepełnosprawni mężczyźni.

Do PUP w 2025r. wpłynęło 36 ofert pracy i aktywizacji zawodowej, które były skierowane do osób z niepełnosprawnością.

Podejmowane przez Powiatowy Urząd Pracy działania miały na celu zapewnienie osobom z niepełnosprawnością równego dostępu do zatrudnienia oraz podniesienie ich statusu zawodowego i społecznego, poprzez odpowiednie przygotowanie do wejścia lub powrotu na rynek pracy.

Klienci mogli korzystać ze wsparcia doradców zawodowych oraz pośredników pracy. W trakcie indywidualnych spotkań pracownicy urzędu udzielali informacji dotyczących:

- usług i instrumentów rynku pracy;
- możliwości przekwalifikowania się oraz podniesienia kwalifikacji zawodowych;
- ofert pracy dostępnych w Powiatowym Urzędzie Pracy oraz zamieszczonych na stronie Centralnej Bazy Ofert Pracy (CBOP)/e-Praca;
- ofert pracy publikowanych na stronach internetowych ościennych urzędów pracy;
- ofert dotyczących możliwości podjęcia pracy za granicą, zamieszczonych na stronie sieci EURES

Ponadto 12 osób z orzeczoną stopniem niepełnosprawności uczestniczyło w poradach grupowych, których celem było nabycie umiejętności z zakresu aktywnego poszukiwania zatrudnienia oraz zapoznanie z nowoczesnymi metodami poszukiwania pracy.

Dla 16 osób zapewniono dostęp do rzetelnej i kompleksowej informacji zawodowej, obejmującej m.in.:

- informacje o zawodach i wymaganiach na poszczególnych stanowiskach pracy;
- kierunki kształcenia i możliwości rozwoju zawodowego;
- aktualną sytuację na lokalnym rynku pracy

Ponadto klientom PUP udostępniono szczegółowe informacje dotyczące potencjalnych miejsc pracy, dostępnych dla osób z orzeczeniem o stopniu niepełnosprawności. Poinformowano o możliwości podjęcia zatrudnienia w Zakładzie Aktywności Zawodowej „Argenta”. Bezrobotnym i poszukującym pracy przekazano również materiały informacyjne w formie ulotek dotyczące zajęć integracyjnych oraz płatnych praktyk zawodowych realizowanych w ramach Centrum Integracji Społecznej, prowadzonego przez Fundację FALA w Zambrowie.

Zrealizowane przez Powiatowy Urząd Pracy działania skierowane do osób z orzeczoną stopniem niepełnosprawności miały charakter kompleksowy, systematyczny i dostosowany do indywidualnych potrzeb uczestników. Podejmowane formy wsparcia umożliwiły

zwiększenie poziomu wiedzy na temat rynku pracy, dostępnych instrumentów aktywizacji zawodowej oraz możliwości podnoszenia i zmiany kwalifikacji.

Zarząd Powiatu Zambrowskiego w 2025 r. realizując zadania „Powiatowego Programu Działań na rzecz Osób Niepełnosprawnych na lata 2021-2025” dofinansował:

- Powiat Zambrowski przekazał bon podarunkowy w wysokości 1 500,00 zł dla dzieci ze Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego im. Św. Jana Pawła II w Długoborzu w ramach Świąt Bożego Narodzenia,
- Powiat Zambrowski dofinansował kwotą 1 000,00 zł zakup mikołajkowych upominków dla dzieci ze Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego im. Św. Jana Pawła II w Długoborzu w ramach imprezy charytatywnej „MOTOMIKOŁAJE” zorganizowanej przez Klub Miłośników Motocykli „ŻUBR”.

Środowiskowy Dom Samopomocy w Zambrowie w 2025 roku realizował „Program Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych na lata 2021 – 2025”.

W okresie sprawozdawczym zadania były realizowane zgodnie z programami i planem pracy na 2025 rok oraz określonymi celami. Środowiskowy Dom Samopomocy w Zambrowie to wyjątkowe miejsce, w którym uczestnicy mają możliwość rozwoju osobistego poprzez naukę nowych umiejętności lub podtrzymywanie umiejętności zdobytych wcześniej, np. w zakresie czynności dnia codziennego, funkcjonowania w życiu społecznym. Zarówno podopieczni, jak i osoby sprawujące opiekę, czerpią od siebie nawzajem. Każda osoba niepełnosprawna, bez względu na stopień niepełnosprawności ma indywidualne cechy, potencjał rozwojowy i możliwości przystosowawcze, których rozwój i wykorzystanie wymaga specjalnych zabiegów i sprzyjających warunków. Trwała dysfunkcja organizmu nie może wiązać się z upośledzeniem społecznym. Stworzenie systemu wsparcia przez współdziałanie w tym przedsięwzięciu wielu czynników: opieka, rehabilitacja, edukacja a przede wszystkim prawidłowe funkcjonowanie w społeczności lokalnej i bycie jej integralną częścią – daje możliwość powrotu do społeczeństwa.

Poprzez uczestnictwo w oferowanych przez placówkę formach działalności, nasi domownicy czują się potrzebni, akceptowani, doceniani. W pracowniach terapeutycznych każdy z nich znajduje miejsce do rozwijania swoich zainteresowań. Osiągają dobre wyniki w działalności artystycznej oraz sportowej. Mają szanse pokazania swoich zdolności, twórczego potencjału, wyjścia do ludzi, a nie skazania się na bierną egzystencję. Pobyt w placówce wpływa na poprawę umiejętności i sprawności uczestników. Dzięki prowadzonym terapiom lepiej radzą sobie z własną chorobą, problemami życia codziennego i zostają wyrównywane deficyty rozwojowe. Uczestnicy nabyli wiele umiejętności pozwalających im uczestniczyć w życiu społecznym zarówno w placówce, jak i poza nią. Stali się otwarci na kontakt ze środowiskiem zewnętrznym, zmieniają się ich zachowania na bardziej efektywne społecznie, stają się bardziej samodzielni, pozbywają się barier w komunikowaniu się z osobami odwiedzającymi nasz Dom. Aby utrzymać uczestników w dobrej formie psychicznej oraz utrwaląc w/w umiejętności nadal należy wspierać ich i ich

rodziny poprzez organizowanie różnych inicjatyw mających na celu poprawę akceptacji swojej osoby, wzmacnia poczucia własnej wartości i przeciwdziałania regresowi. W pracy wspierająco – aktywizującej z uczestnikami stosowane były różne formy i narzędzia, które doprowadziły do widocznej poprawy podstawowych umiejętności życiowych. Odnalezienie się w rzeczywistości społecznej i kulturowej w/w osób nie jest łatwe zarówno dla nich samych, jak i ich rodzin. W trakcie przebywania w ośrodku uczestnicy mogą liczyć między innymi na miłą i życzliwą opiekę, pomoc w rozwiązywaniu problemów oraz atrakcyjne spędzanie czasu wolnego. Nadal należy wspierać tę grupę osób, aby nabyte podstawowe umiejętności stały się nawykiem w funkcjonowaniu w życiu codziennym. W roku sprawozdawczym placówka posiadała 28 miejsc i tyle samo uczestników na dzień 31.12.2025 r. skorzystało z zajęć w w/w placówce.

**Środowiskowy Dom Samopomocy w Zambrowie w roku sprawozdawczym
współpracował z:**

- 1) Starostwem Powiatowym w Zambrowie:** integracja pracowników, uczestników, rodzin z władzami poprzez udział w uroczystościach organizowanych przez dom, życzenia okazjonalne składane przez pracowników i uczestników w starostwie, wręczanie kartek i stroików okolicznościowych wykonanych przez uczestników, wymiana informacji administracyjnych.
- 2) PCPR w Zambrowie:** uroczystości z udziałem pracowników PCPR doradztwo merytoryczne, współpraca w ustaleniu potrzeb uczestników, ich sytuacji rodzinnej i bytowej, kompletowanie dokumentacji przy przyjęciu nowego uczestnika. Udział pracowników ŚDS w otwarciu nowej siedziby PCPR i obchodach święta „Dnia pracownika Socjalnego”. Wizyta uczestników w siedzibie PCPR (funkcjonowanie urzędu oraz z jakiej pomocy mogą korzystać niepełnosprawni) Udział rodziców/opiekunów uczestników w szkoleniu przeprowadzonym przez pracownika PCPR pt. „Prawidłowe wykonywanie zadań z zakresu rozwiązywania problemu przemocy wobec dziecka przy zastosowaniu zasad skutecznej współpracy i właściwej oceny problemu”.

Efekty: sprawny przepływ informacji.

- 3) MOPS w Zambrowie, GOPS w: Zambrowie, Szumowie, Kołakach Kościelnych, Rutkach** - poszukiwanie nowych uczestników.
- 4) Powiatowym Urzędem Pracy w Zambrowie:** spotkania uczestników z doradcą zawodowym PUP w Zambrowie na temat: „Rola i znaczenie urzędu pracy w procesie poszukiwania pracy”, „Funkcjonowanie urzędu oraz możliwości rynku pracy w regionie”.

Efekty: zapoznanie się z aktualną ofertą pracy dla niepełnosprawnych

- 5) Samorządem uczniowskim i wolontariatem:** spotkanie z uczniami w ZSA w Zambrowie w bibliotece szkoły z okazji „Dnia Książki” na temat „Wspomnienia o JPPII”; warsztaty

plastyczne z uczniami z OHP w Zambrowie (robienie kartek świątecznych); odwiedziny uczniów i wolontariuszy działających w Szkole Podstawowej nr 4 w Zambrowie z prelekcją „Bezpieczeństwo pieszego w ruchu drogowym”, upominkami świątecznymi dla naszych podopiecznych, nawiązanie współpracy, wyjazd uczestników do szkoły podstawowej w Szumowie do Planetarium; wyjście uczestników do Państwowej Szkoły Muzycznej I stopnia im. Witolda Lutosławskiego w Zambrowie na Koncert Patriotyczny oraz prelekcji pt. „Nasza historia – szkoła podchorążych rezerwy”.

Efekty: wzajemna akceptacja, wzbogacenie informacji kulturalnych.

- 6) **Specjalny Ośrodek Szkolno – Wychowawczy w Długoborzu** - przekazywanie informacji o absolwentach, którzy mogliby uczestniczyć w zajęciach organizowanych przez ŚDS, udział uczestników w IX Powiatowym przeglądzie Kolęd i Pastoralek, wystawa rękodzieła uczestników ŚDS w w/w placówce, wspólna organizacja IX Powiatowego Dnia Godności Osób Niepełnosprawnych w Powiecie Zambrowskim w formie pikniku i występ wokalny uczestników, przeprowadzona akcja „Z mocą serca” z okazji obchodów miesiąca świadomości autyzmu.

Efekty: integracja uczestników z uczniami, radą pedagogiczną i dyrekcją.

- 7) **Centrum Kultury w Zambrowie:** udział w konkursie plastycznym „Wielka Gala Malowanej Pisanki”, „Magia Aniołów, Mikołaja i Śnieżynki”, konkursie fotograficznym „Pocztówka z wakacji ”, zwiedzanie wystaw: „Piony i horyzonty” autorstwa Ewy Gronostajskiej, „Piętro Wyżej” grupy twórczej w CK w Zambrowie, „Na rozdrożu” Wandy Łukaszewicz, Obrazy niemalowane” Barbary Korytkowskiej z okazji 50 lecia pracy twórczej, „Obrazy mojej duszy” Jolanty Borowiec, „Kobiety pejzaż Podlasia”, XXX lecia pracy twórczej Włodzimierza Dąbkowskiego, udział w: Ogólnopolskim Festiwalu piosenki Serdecznej „Love Me”, Ogólnopolskim Festiwalu Piosenki i Pieśni Patriotycznej „Ta co nie zginęła”, festiwalu piosenki świątecznej „Hej Kolęda”, udział w Ogólnopolskim Konkursie Poetyckim - eliminacje powiatowe (A,K.), wyjścia do kina na seanse: „Król Lew – Mustafa”, „Akademia Pana Kleksa”, „Jeden na milion”, „Skrzat, nowy początek”, „Uwierz w Mikołaja”, „Zwierzogród 2”; udział w spektaklu: „Moralność Pani Dulskiej”,

Efekty: kulturalne spędzanie czasu wolnego, zainteresowanie filmem, malarstwem, pokonywanie tremy, współpraca w grupie, nagrody i dyplomy za udział w/w działaniach.

- 8) **Biblioteką Miejską w CK w Zambrowie:** aktywne czytelnictwo i wypożyczanie książek. **Efekty:** zainteresowanie się różnorodną informacją, czytelnictwem i poezją.

- 9) **Kościółem:** udział uczestników i terapeutów w mszach Św., drodze krzyżowej, rekolekcjach wielkopostnych, adwentowych (w parafiach: p.w. Józefa Rzemieślnika, p.w. Trójcy Przenajświętszej, p.w. Ducha Świętego).
- 10) **Bursą Szkolną nr1 w Zambrowie:** udział uczestników w Powiatowym Konkursie Szopek Bożonarodzeniowych (wyróżnienie), mieszkańcy bursy przeprowadzili zabawę andrzejkową dla uczestników naszej placówki i uczestników WTZ w Szumowie.
Efekty: wzajemna akceptacja i satysfakcja z wykonanej pracy na cel charytatywny.
- 11) **Warsztat Terapii Zajęciowej w Szumowie:** wyjazd uczestników na ognisko do WTZ Szumowie, udział uczestników ŚDS w Przeglądzie Pieśni Patriotycznej „Jestem Polakiem” w WTZ w Szumowie, udział uczestników WTZ na zabawie andrzejkowej w naszej placówce.
Efekty: wymiana doświadczeń, integracja i poznanie nowych uczestników.
- 12) **Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Centrum Diagnostyki i Terapii Zaburzeń Psychiczych „SALUS” poradnia psychiatryczna, poradnie rodzinne:** Dyrektor, pracownicy ŚDS w Zambrowie są w stałym kontakcie z specjalistami psychiatrii w Niepublicznym Zakładzie Opieki Zdrowotnej Centrum Diagnostyki i Terapii Zaburzeń psychicznych „SALUS” poradnia psychiatryczna. Wszystkie wizyty uczestników u specjalistów są odnotowywane w dziennikach terapeutów. W sytuacji gdy rodzice nie mogą pójść z uczestnikiem na kontrolną wizytę do lekarza specjalisty w danej dziedzinie wówczas z podopiecznym idzie pracownik. Przepisane przez specjalistów leki uczestnicy przyjmują w domu, a te które należy przyjąć w ciągu dnia przynoszą i oddają wyznaczonemu pracownikowi, który dba by zostały przyjęte o wyznaczonej godzinie.
Efekty: systematyczne przyjmowanie leków, wizyty uczestników u lekarzy specjalistów w wyznaczonych terminach, „wyręczanie” rodzin w doprowadzeniu uczestnika do specjalisty, dokładniejsza informacja o stanie zdrowia uczestnika, wydawanie potrzebnych zaświadczeń, okresowe oceny (opinie specjalistów) stanu zdrowia uczestnika.
- 13) **Współpraca z rodzicami:** Rodzice i opiekunowie uczestników zajęć Środowiskowego Domu Samopomocy są dla naszego domu najważniejszymi partnerami, wspomagającymi codzienną działalność. Rodzice i opiekunowie byli na bieżąco i systematycznie informowani o codziennym funkcjonowaniu placówki oraz zachowaniu, umiejętnościach, problemach uczestników. Wsparcie rodziców w postaci wypieków słodkości na wszelkie okazje organizowane dla uczestników. Ważnym elementem wzajemnych relacji były spotkania okolicznościowo – integracyjne np. spotkanie opłatkowe, dzień godności osób niepełnosprawnych. Pomoc: w poznaniu, rozumieniu i zaakceptowaniu potrzeb

uczestnika, w poszukiwaniu rozwiązań narastających problemów rodzinnych, pokierowanie do odpowiednich instytucji.

Efekty: udział rodziców/opiekunów w spotkaniach okolicznościowych organizowanych w placówce, bieżąca wymiana informacji o postępach, trudnościach, zachowaniu, problemach uczestnika.

Ponadto w Środowiskowym Domu Samopomocy w Zambrowie zorganizowano :

- uroczyste urodziny uczestników domu,
- konkurs wewnętrzny – kolędy i pastorałki,
- wyjście do PIZZERII,
- tradycje „Tłustego czwartku” – degustacja pączków,
- „Dzień przyjaźni i życzliwości” obchody walentynkowe,
- obchody Dnia Kobiet i Mężczyzn – wyjście uczestników do kawiarni ROMANOWSCY
- prelekcja o Świadomości autyzmu przez prelegentki z Fundacji DR OTIS w Łomży,-
przekazanie życzeń i stroików wielkanocnych dla jednostek współpracujących z ŚDS,
- obchody Światowego Dnia Zespołu Downa,
- piknik na działkach,
- dzień sportu w ŚDS,
- wycieczka uczestników do ZORZY na prezentacje roślin wiosennych,
- wyjście uczestników do kawiarni ROMANOWSCY na kawę i lody,
- obchody Święta Flagi oraz Konstytucji 3 Maja w ŚDS,
- udział uczestników w „ Marszu Godności Osób Niepełnosprawnych” w Białymstoku,
- obchody Dnia Matki – wykonanie i wręczenie własnoręcznie zrobionych prezentów,
- spotkania z pracownikiem ZUS w Zambrowie nt. „rent socjalnych i świadczeń
wspierających z tytułu niezdolności do pracy,” „Rola i znaczenie urzędu w procesie
poszukiwania pracy”,
- spacer i ćwiczenia na siłowni otwartej na powietrzu,
- wyjazd uczestników do Zakładu karnego w Gradach Wonieckie w celu poznania
arteterapii osadzonych,
- wycieczka uczestników do Urzędu Skarbowego w Zambrowie,
- wycieczka uczestników do Sądu Rejonowego w Zambrowie,
- udział w prelekcji „Bezpieczeństwo ruchu drogowego oraz postępowanie przy utracie
dokumentów osobistych”, „Porozmawiajmy o bezpieczeństwie- możesz mieć na nie

wpływ” poprowadzone przez Funkcjonariuszy Powiatowej Komendy Policji w
Zambrowie,

- wycieczka uczestników na Komendę Powiatową Policji w Zambrowie,
- spotkanie z pracownikiem do spraw bezpieczeństwa kryzysowego w Starostwie Zambrowskim na temat bezpieczeństwa na czas kryzysu i wojny „Bądź gotowy”,
- spacer uczestników w poszukiwaniu wiosny,
- wizyta uczestników u kosmetyczki – podologa nt. schorzenia, leczenie i profilaktyka stóp,
- wyjście uczestniczek do salonu fryzjerskiego „MALIBU”,
- wyjazd uczestników do Teatru Lalek w Łomży na spektakl „Piękna i Bestia”,
- udział w warsztatach robienia pizzy w DA GRASSO,
- Dzień Sportu w ŚDS,
- piknik dla uczestników na prywatnej działce u instruktora terapii,
- dogoterapia – spotkanie uczestników z labradorami,
- wycieczka uczestników do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej, Łazienek oraz manufaktury cukierków w Warszawie,
- udział uczestników w święcie Przyjęcia Struktury 2 Brygady Pancерnej Legionów 1 Dywizji Piechoty Legionów im. Marszałka Józefa Piłsudskiego – oglądanie pokazu defilady wojskowej z orkiestrą,
- wyjście uczestników do sklepu ZORZA,
 - wyjście uczestników do PIZZERII DIAVOLO,
 - udział uczestników w Narodowym Czytaniu twórczości Jana Kochanowskiego,
 - udział uczestników w Integracyjnym Festiwalu Piosenki Różnej „Śpiewać każdy może” w Łomży,
- porządki na terenie ośrodka – Obchody Międzynarodowego Dnia Ziemi,
- wewnętrzny konkurs tenisa stołowego,
- spotkanie z strażakami KPPSP w Zambrowie na temat zagrożenia pożarowego oraz ratownictwa medycznego,
- wizyta inspektora sanitarnego z pogadanką na temat zdrowego stylu życia,
- wycieczka uczestników do Supraśla i Białegostoku,
- wyjście uczestników do restauracji MC CHICEN
- składanie życzeń bożonarodzeniowych i przekazanie stroików dla jednostek współpracujących z ŚDS,
- spotkanie opłatkowe i wystawienie jasełek dla rodziców i opiekunów, gości zaproszonych.

Warsztat Terapii Zajęciowej Zgromadzenia Sióstr Służek NMPN w Szumowie realizował w 2025r. zadania w zakresie rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych zmierzającej do ogólnego rozwoju i poprawy sprawności każdego uczestnika, niezbędnych do możliwie niezależnego, samodzielnego i aktywnego życia w środowisku. Obejmował rehabilitację zawodowo - społeczną 45 osób niepełnosprawnych.

Rehabilitacja społeczna i zawodowa odbywała się w grupach 5 osobowych w dziewięciu następujących pracowniach terapeutycznych:

- pracowni gospodarstwa domowego,
- pracowni artystycznej,
- pracowni krawiecko – hafciarskiej,
- pracowni multimedialnej,
- pracowni poligraficzno – reklamowej,
- pracowni stolarsko – technicznej,
- pracowni ogrodniczo – bukieciarskiej
- pracowni rękodziela artystycznego
- pracowni ogólnorozwojowej

zgodnie z Planem Działalności Warsztatu i Programami poszczególnych pracowni.

Każdy z uczestników realizował indywidualny program rehabilitacji i terapii, w którym zawarte były zadania z zakresu rehabilitacji ogólnej, rehabilitacji społecznej, rehabilitacji zawodowej, rehabilitacji zdrowotnej oraz współpracy z rodziną. Ponadto każdy z uczestników WTZ korzystał ze wsparcia psychologicznego, rehabilitacji ruchowej oraz indywidualnej specjalistycznej pomocy medycznej.

Realizowane przez Warsztat zadania i cele z zakresu rehabilitacji ogólnej (czynności życia codziennego oraz zaradności osobistej) koncentrowały się na podnoszeniu poziomu zaradności osobistej uczestników. Cele te osiągnęto poprzez systematyczne treningi czynności życia codziennego, w tym ćwiczenia z zakresu samoobsługi, higieny osobistej oraz dbałości o wygląd zewnętrzny. Ważnym elementem były również zajęcia z gospodarstwa domowego oraz nauka odpowiedniego zachowania w sytuacjach społecznych. W wyniku tych działań zaobserwowano istotny wzrost troski uczestników o własne zdrowie, schludny wygląd oraz racjonalne odżywianie. Podopieczni wykazują większą samodzielność w estetycznym przygotowywaniu i spożywaniu posiłków oraz dbaniu o porządek na stanowisku pracy. Znaczący postęp odnotowano w obszarze umiejętności praktycznych, takich jak: planowanie wydatków, dokonywanie zakupów i opłat, obsługa telefonu oraz korzystanie z transportu publicznego. Uczestnicy utrwaliли zasady bezpiecznego poruszania się na drodze i wykazują większą empatię oraz chęć niesienia pomocy innym.

Sprawności psychofizyczne niezbędne w pracy nabywane i rozwijane były poprzez: treningi przygotowania zawodowego oraz naukę współpracy w zespole. Szczególny nacisk położono na podnoszenie sprawności manualnej, ćwiczenia koncentracji, pamięci oraz kształtowanie postaw odpowiedzialności za powierzone zadania. W ocenie realizacji tych zadań dostrzega się wyraźny postęp w rozwoju umiejętności zawodowych. Uczestnicy potrafią w sposób praktyczny wykorzystać wiedzę nabytą w poszczególnych pracowniach.

Zaobserwowano wzrost motywacji do pracy, większą kreatywność oraz wytrwałość w dążeniu do celu. Prace wykonywane są starannie, estetycznie i w coraz szybszym tempie. Uczestnicy wykazują odpowiedzialność za powierzone materiały i narzędzia, potrafią planować swoje działania i doprowadzać je do końca. Na podkreślenie zasługuje również fakt, że podopieczni akceptują polecenia przełożonych, przyjmują konstrukcję krytykę i potrafią stosować nabyte wcześniej umiejętności przy zadaniach o wyższym stopniu złożoności.

Przygotowanie do życia w środowisku społecznym odbywało się poprzez intensywne treningi umiejętności interpersonalnych, komunikacyjnych oraz naukę rozwiązywania problemów w trudnych sytuacjach. Realizowano również zajęcia z zakresu wiedzy o sobie samym, orientacji przestrzennej oraz komunikacji za pośrednictwem Internetu. W obszarze rehabilitacji społecznej odnotowano wzrost umiejętności nawiązywania i utrzymywania prawidłowych relacji koleżeńskich. Uczestnicy poczynili postępy w kulturalnym wyrażaniu emocji, stosowaniu zwrotów grzecznościowych oraz adekwatnym reagowaniu na sytuacje społeczne. Zauważalna jest ich chęć do reprezentowania placówki w konkursach, przeglądach i przedstawieniach teatralnych. Wzrosła zdolność do empatii i zrozumienia ograniczeń innych osób, co przekłada się na lepszą współpracę w grupie oraz szybszą adaptację nowych uczestników w strukturach Warsztatu.

W roku 2025 Warsztat podejmował działania na rzecz rehabilitacji społecznej, biorąc udział w wydarzeniach i imprezach kulturalnych, które miały miejsce powiecie Zambrowskim i województwie podlaskim. Organizował wycieczki turystyczno - krajoznawcze, spotkania okolicznościowe, konkursy, zabawy, dyskoteki.

➤ **Wycieczki, spotkania wyjazdowe, w których wzięli udział uczestnicy:**

- Wyjazd do kina w Zambrowie na film pt. „Serce Ojca”.
- Wycieczka do Białegostoku i Narwiańskiego Parku Narodowego. Obejrzenie spektaklu Królowa Śniegu w Teatrze Dramatycznym im. Aleksandra Węgierki w Białymstoku, Zwiedzanie Ośrodka Edukacji Przyrodniczej Młynarzówka w Kurowie, przejście ścieżką przyrodniczą “Kładka wśród bagien”.
- Wycieczka w Bieszczady (Zabawa, Solina, Myczkowce, Bieszczadzki Park Narodowy, Połonina Wetlińska, Zagórz, Górzanka, Komańcza, Strachocina, Markowa).
- Wycieczka do Łomży. Zwiedzanie Muzeum Północno- Mazowieckiego. Obejrzenie spektaklu pt. „Obietnica Poranka” w Teatrze Lalki i Aktora w Łomży.
- Obejrzenie pokazu astronomicznego w Mobilnym Planetarium Centrum Nauki Kopernik zorganizowanego przez Zespół Szkół w Szumowie.

➤ **Imprezy kulturalne i sportowe, w których wzięli udział uczestnicy:**

- Koncert kolęd i pastorałek w WTZ w wykonaniu Scholi z Parafii pw. św. Stanisława Biskupa i Męczennika z Zaręb Kościelnych.

- Audycja muzyczna z kontrabasem w WTZ
- Udział w XI Biegu Papieskim zorganizowanym przez Szkołę Podstawową w Szumowie.
- Udział w XXIII Olimpiadzie sportowo-integracyjnej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej „Silni razem” w Ptakach.

➤ **Bale i zabawy, imprezy okolicznościowe i spotkania integracyjne, w których wzięli udział uczestnicy:**

- Spotkanie integracyjne w Długoborzu z okazji IX Powiatowego Dnia Godności Osób Niepełnosprawnych.
- Udział uczestników WTZ w Jubileuszu 20 –lecia WTZ Zgromadzenia Sióstr Karmelitanek Dzieciatka Jezus w Siemiatyczach.
- Udział uczestników WTZ w Festynie Integracyjnym z okazji Jubileuszu 20 –lecia WTZ Caritas Archidiecezji Białostockiej w Kuleszach oraz 1000-lecia Koronacji Króla Bolesława Chrobrego.
- Wizyta studyjna w WTZ grupy uczniów i nauczycieli z Zespołu Szkół Specjalnych w Starym Lubiejewie oraz ze SOSW z Długoborza.
- Wizyta studyjna w WTZ grupy uczniów i nauczycieli ze Szkoły Podstawowej w Szumowie oraz podopiecznych Centrum Opiekuńczo – Mieszkalnego w Pęchratce Polskiej.
- Wizyta studyjna w WTZ i spotkanie integracyjne z uczestnikami WTZ z Siemiatycz.
- Wizyta studyjna w WTZ grupy uczniów i nauczycieli ze Szkoły Podstawowej w Kozikach. Udział uczniów w zorganizowanych przez WTZ warsztatach z wykonywania kart bożonarodzeniowych.
- Spotkanie integracyjne w WTZ z Uczestnikami ŚDS z Zambrowa (gry i zabawy sportowo – integracyjne, ognisko, dyskoteka).
- Spotkanie Andrzejkowe w Zambrowie z uczestnikami ŚDS.
- Dyskoteki i zabawy z konkursami w trakcie roku, ognisko.
- Zabawa karnawałowa.
- Dzień Przyjaźni.
- Śniadanie Wielkanocne.
- Dzień Rodziny.
- Święto Niepodległości.
- Spotkanie Wigilijne.
- Zabawa Sylwestrowa.

➤ **Udział w konkursach i prezentacjach o charakterze lokalnym, regionalnym i ogólnopolskim:**

- Udział w IX Powiatowym Przeglądzie Kolęd i Pastoralek „Hej Kolęda” w Specjalnym Ośrodku Szkolno- Wychowawczym w Długoborzu.

- Udział w XIX Wojewódzkim Przeglądzie Grup Teatralnych „I Ty możesz zostać aktorem” w Białymstoku. Zaprezentowanie spektaklu pt. „Serce na dłoni”.

- Udział w XXIII Przeglądzie Piosenki Religijnej Domów Pomocy Społecznej – Łomża 2025 r."

- Udział w XXI Przeglądzie Twórczości Religijnej Osób Niepełnosprawnych w Starym Lubiejewie.

- Wystawa i kiermasz ozdób wielkanocnych przy kościele w Szumowie, Czyżewie, Jasienicy, Starostwie Powiatowym w Zambrowie oraz w siedzibie WTZ .

- Wystawa i kiermasz ozdób bożonarodzeniowych na Jarmarku Bożonarodzeniowym w Szumowie, w budynku Akademii Łomżyńskiej w Łomży, w siedzibie WTZ oraz przy kościele w Kołakach Kościelnych i Zbójnej.

➤ **Publiczne występy artystyczne uczestników Warsztatu:**

- Wystawienie Misterium Bożonarodzeniowego w kościele w Waniewie.

- Wystawienie przez uczestników WTZ spektaklu teatralnego pt. „Serce na dłoni” dla uczniów i nauczycieli ze Szkoły Podstawowej w Szumowie oraz podopiecznych Centrum Opiekuńczo – Mieszkalnego w Pęchratce Polskiej.

- Zaprezentowanie się uczestników Warsztatu z piosenką pt. "Jest na świecie kilka takich miejsc z tekstem własnego autorstwa, podczas IX Powiatowego Dnia Godności Osób Niepełnosprawnych w Długoborzu.

➤ **Organizowanie przez Warsztat działania na rzecz osób niepełnosprawnych o charakterze miejskim, regionalnym i ogólnopolskim:**

- Zorganizowanie i udział w XII Przeglądzie Pieśni Patriotycznej „Jestem Polakiem” dla osób niepełnosprawnych z woj. podlaskiego i mazowieckiego.

Podejmowane przez Warsztat zadania w zakresie rehabilitacji zawodowej i społecznej pozytywnie wpływają na rozwój psychiczny, fizyczny, zawodowy i społeczny oraz podnoszą jakość życia osób niepełnosprawnych, zmniejszają skutki niepełnosprawności, a także przeciwdziałają ich społecznemu wykluczeniu.

Poprzez udział w zajęciach uczestnicy naszego Warsztatu poznają swoje możliwości, predyspozycje, rozwijają zainteresowania i umiejętności zawodowe, podnoszą swoją samoocenę, kształtują postawy oraz uczą się aktywnego i na miarę możliwości, samodzielnego życia w środowisku i społeczeństwie.

Centrum Obsługi Placówek Opiekuńczo – Wychowawczych w Zambrowie realizowało w roku 2025 „Program Działań na rzecz osób niepełnosprawnych na lata 2021-2025”.

W 2025r. w naszych Placówkach Opiekuńczo - Wychowawczych przebywało 13 osób niepełnosprawnych posiadających orzeczenie o niepełnosprawności wydane przez Powiatowy Zespół Orzekania o Niepełnosprawności. Osoby te cierpią na choroby przewlekłe: jeden wychowanek przebywa w Zakładzie Opiekuńczo - Leczniczym w Bacikach Średnich (orzeczona niepełnosprawność w stopniu znacznym), 12 osób przebywa w naszych placówkach. Wśród dzieci z orzeczoną niepełnosprawnością sześcioro jest w wieku powyżej 16 roku życia.

W ramach pracy opiekuńczo - wychowawczej i rewalidacyjnej prowadzono zajęcia uspołeczniające i działania przygotowujące osoby z niepełnosprawnościami do dorosłego życia, m.in.:

- naukę umiejętnego gospodarowania kieszonkowym oraz samodzielne dokonywanie drobnych zakupów
- włączanie dzieci z niepełnosprawnością do życia codziennego w Placówkach: uczestniczenie w zakupach spożywczych i chemicznych na rzecz placówki, udział w zakupach odzieży sezonowej z asystą wychowawcy; wdrażanie do dbałości o mienie własne i placówki, drobne prace porządkowe i gospodarcze
- doskonalenie umiejętności samoobsługowych, w tym nauka zasad dbania o higienę osobistą i zdrowie
- nauka właściwego zachowania w miejscach użyteczności publicznej (sklep, Kościół, poczta, przychodnia, szkoła, ulica, kino, basen itp.)
- zajęcia kulinarne, plastyczne, techniczne, sportowe
- udział w wydarzeniach kulturalnych i edukacyjnych organizowanych na terenie Placówki (warsztaty rękodzielnicze, przedstawienia teatralne)
- zajęcia kształtujące kompetencje emocjonalno- społeczne
- warsztaty profilaktyczne dla dzieci i młodzieży
- udział w przygotowaniu dekoracji sezonowych w Placówkach, wykonywaniu kart świątecznych i stroików oraz podarunków dla przyjaciół i osób zaangażowanych w pomoc podopiecznym Placówek
- wyjazdy letnie i zimowe na kolonie terapeutyczne
- opieka i wsparcie psychologiczno- pedagogiczne

- składanie wniosków do ZUS i KRUS o przyznanie rent socjalnych i rodzinnych dla naszych wychowanków
- udział w konsultacjach lekarskich w poradniach specjalistycznych i szpitalach, wizytach u lekarza orzecznika, lekarza medycyny pracy

Wychowankowie posiadający orzeczenia o niepełnosprawności uczestniczą, w miarę potrzeb, w zajęciach logopedycznych, terapeutycznych, rewalidacyjnych i rehabilitacyjnych zarówno w naszych Placówkach jak i szkole oraz w zakładach leczniczych. Uzyskiwane efekty wspierają rozwój emocjonalny, fizyczny i społeczny naszych wychowanków oraz pomagają we właściwym ich funkcjonowaniu po opuszczeniu placówek.

Informację sporządzono na podstawie danych uzyskanych z jednostek samorządu terytorialnego.

WZ. KIEROWNIKA
Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie
w Zambrówie
[Signature]
mgr *Marta Konopka*
GŁÓWNY KSIĘGOWY

Sporządziła: Martyna Żyłowska
Zambrów, 18.02.2026 r.